

Paper Code

BV-402

अनुक्रमांक:
निरीक्षकस्य हस्ताक्षरम्

पतञ्जलिविश्वविद्यालयः

परीक्षा - मईमासः - 2019

शास्त्री/बी. ए. व्याकरणम् (सत्रम् : चतुर्थम्)

द्वितीयपत्रम् - संस्कृत व्याकरण (ख)

समयः - होरात्रयम्

अधिकतमाङ्काः - 70

अवधेयम् : इदं प्रश्नपत्रम् सप्ततेः (70) अङ्कानां विद्यते। प्रत्येक खण्डे प्रदत्तानां निर्देशानामनुसरणपुरस्सरमेव प्रश्नानां समाधानं कर्तव्यम्। अङ्कविभाजनं प्रत्येकं खण्डस्य प्रश्नस्य च पुरतः द्रष्टुं शक्यते।

(काशिकावृत्तिः)

70 अङ्काः

- प्रश्नः1- केषाञ्चित् त्रयाणां काशिकारीत्या व्याख्यानं कर्तव्यम्। (5X3=15)
(क) अध्यर्घपूर्वीद्विगोलुगसंज्ञायाम्। (ख) तमघीष्लेभृतो भृतो भावी।
(ग) तदस्मिन्नधिकमिति दशान्ताड्डः। (घ) द्विवचनविभज्योपपदे तरबोयसुनौ।
(ङ) राजाहःसखिभ्यष्टच्।
- प्रश्नः2- केषाञ्चित् पञ्चानां सूत्राणां पदकृत्यं दर्शयन्तु। (2X5=10)
(क) तदर्थं विकृतेः प्रकृतौ। (ख) व्रातेन जीवति।
(ग) तस्य वापः। (घ) षष्टिकाः षष्टिरात्रेण पच्यन्ते।
(ङ) तस्य निमित्तं संयोगोत्पातौ। (च) अनत्यन्तगतो क्तात्।
(छ) सम्पादिनि।
- प्रश्नः3- केषाञ्चित् पञ्चानां वार्तिकानां व्याख्यानं कर्तव्यम्। (2X5=10)
(क) ब्रह्मवर्चसादुपसंख्यानम्। (ख) पञ्चजनादुपसंख्यानम्।
(ग) क्रोशशतयोरुपसंख्यानम्। (घ) मधुकमरिचयोरु स्थलात्।
(ङ) महानाम्न्यादिभ्यः षष्ठीसमर्थेभ्य उपसंख्यानम्। (च) पुण्याहवाचनादिभ्यो लुग् वक्तव्यः।
(छ) आकालादृंश्च।
- प्रश्नः4- कारिकाद्वयं व्याख्यातव्यम्। (5X2=10)
(क) ऊर्ध्वमानं किलोन्मानं परिमाणं तु सर्वतः। (ख) भूमनिन्दाप्रशांसु नित्ययोगेऽतिशयाने०
(ग) एकक्षरात् कृतो जातेः सप्तम्यां च न तौस्मृतौ।
- प्रश्नः5- केषाञ्चित् त्रयाणाम् शङ्कानां साधनम्। (5X3=15)
(क) पूर्वादिनिः, सपूर्वाच्च, इति योगद्वयेन किं ज्ञाप्यते?
(ख) परक्षेत्रे चिकित्स्यः, अनयोः पदयोः कोऽभिप्रायः?
(ग) णचः स्त्रियांमञ्, इति स्त्रियां ग्रहणेन किञ्जाप्येते?
(घ) रसादिभ्यश्च, इत्यत्र रसादिग्रहणेन केषां ग्रहणम्?
(ङ) इन्द्रियमिन्द्रलिङ्गम्० इत्यत्र इन्द्रियशब्दस्य व्याख्या कार्या।
- प्रश्नः5- कयोश्चिद् द्वयोः शब्दयोः सिद्धिः करणीया। (2X5=10)
(क) गोमान्। (ख) आत्मनीनम् (ग) शङ्क्यं दारु।

-----X-----